

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 57 0 Ps 087355 16 Rev
Banjaluka, 28.02.2017. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija, Darka Osmića kao predsjednika vijeća, Jadranke Stanišić i Davorke Delić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužilaca, B. d.o.o. B., ..., P. d.o.o. B., ... i I. d.o.o. G., ..., zastupani po punomoćniku, R.D., advokatu iz B., protiv tuženih, RS za Ministarstvo ... RS, zastupane po Pravobranilaštvu Republike Srpske, Banjaluka i U. u B., zastupanog po rektoru prof. dr S.S., radi ispunjenja ugovora, odlučujući o reviziji tužene, RS za Ministarstvo ... RS, zastupane po Pravobranilaštvu Republike Srpske, Banjaluka, protiv presude Višeg privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 Ps 087355 15 PŽ od 25.03.2016. godine, na sjednici održanoj dana 28.02.2017. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se djelimično usvaja, presude Višeg privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 Ps 087355 15 PŽ od 25.03.2016 godine preinačava, tako što se tužena, RS za Ministarstvo ... RS obavezuje da tužiocima, na dosuđene iznose naknade, isplati zakonsku zateznu kamatu od 13.09.2010. godine, umjesto od 1.1.2006. godine.

U preostalom dijelu, revizija se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Okružnog privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 Ps 087355 10 Ps od 30.10.2015. godine odbijen je zahtjev tužilaca da se tuženi obavežu da im isplate 198.573,54 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 01.01.2006. godine, sve na način pobliže opisan u presudi. Istom presudom tužioci su obavezani da tuženoj, RS za Ministarstvo ... RS, na ime troškova postupka, isplate 250,00 KM.

Drugostepenom presudom Višeg privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 Ps 087355 15 PŽ od 25.03.2016. godine žalba tužilaca je djelimično usvojena, te prvostepena presuda preinačena, tako što je tužena, RS za Ministarstvo ... RS obavezana da tužiocima isplati 198.573,54 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 01.01.2006. godine, od čega, tužiocu, B. d.o.o. B. 99.686,04 KM, tužiocu, P. d.o.o. B. 49.658,40 KM i tužiocu, I. d.o.o. G. 49.229,10 KM. Istom presudom, tužena, RS za Ministarstvo ... RS je obavezana da tužiocima, na ime troškova parničnog postupka, isplati 21.159,27 KM.

U odnosu na tuženog, U. u B., žalba tužilaca je odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Tužena, RS za Ministarstvo ... RS, revizijom pobija drugostepenu presudu u dijelu kojim je preinačena prvostepena presuda, a zbog povrede odredaba parničnog postupak i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se pobijani dio drugostepene presude preinači i odbije zahtjev tužilaca ili ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

Odgovor na reviziju nije podnesen.

Revizija je djelimično osnovana.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužilaca kojim traže da se tuženi obavežu da im na ime ispunjenja ugovora isplate 198.573,54 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 01.01.2006. godine, od čega, tužiocu, B. d.o.o. B. 99.686,04 KM, tužiocu, P. d.o.o. B. 49.658,40 KM i tužiocu, I. d.o.o. G. 49.229,10 KM.

Po provedenom postupku prvostepeni sud je utvrdio: da je tužena, RS za Ministarstvo ... RS provela postupak javnih nabavki za izvođenje građevinsko-zanatskih radova do iznosa od 50.000,00 KM na objektima stare kasarne V. (pobliže opisanih u postupku javnih nabavki); da su tužioci dostavili ponude sa predračunom i predmjerom radova koje je trebalo izvesti na navedenim objektima i da je tužena, RS za Ministarstvo ... RS prihvatila njihove ponude kao najbolje; da pismeni ugovor između tužilaca i tužene, RS za Ministarstvo ... RS nije nikada zaključen, u smislu Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj 49/04), koji je tad bio na snazi, obzirom da su radovi bili hitni; da su tužioci izvršili građevinsko-zanatske radove u prvoj polovini 2005. godine i iste prikazali u građevinskom dnevniku, koji je potpisao nadzorni organ tužene, RS za Ministarstvo ... RS; da su neposredno nakon toga, tužioci ispostavili okončane situacije u junu i julu mjeseci 2005. godine, i to, tužilac, B. d.o.o. B. na ukupan iznos od 99.686,04 KM (49.789,24 KM i 49.896,80 KM), tužilac P. d.o.o. B. na iznos od 49.658,40 KM i tužilac, I. d.o.o. G. na iznos od 49.229,10 KM, koliko je bilo ugovoreno; da je tužena, RS za Ministarstvo ... RS, potpisala navedene okončane situacije; da je 16.05.2006. godine, tužena, RS za Ministarstvo ... RS sačinila zapisnik o pregledu investiciono-tehničke i finansijske dokumentacije, te konstatovala, da su radovi izvršeni u 2005. godini u ukupnoj vrijednosti od 198.573,54 KM i da iste treba platiti nakon potpisivanja ugovora; da izvedeni radovi nikada nisu plaćeni i da su iz tih razloga tužioci podnijeli tužbu prvostepenom sudu 21.07.2010. godine, istovremeno podnoseći prijedlog za vansudsku nagodbu od 21.07.2010. godine sa istim prijedlogom kao u zahtjevu iz tužbe; da je podneskom od 13.09.2010. godine, tužena, RS za Ministarstvo ... RS izjavila da prihvata prijedlog iz vansudske nagodbe na ime naknade za izvršene radove, ali da osporava zakonsku zateznu kamatu i nastale troškove postupka; da je podneskom od 26.07.2011. godine, tužena, RS za Ministarstvo ... RS, izjavila da ne osporava da su izvedeni traženi radovi i da ne osporava glavno potraživanje tužilaca u iznosu od 198.573,54 KM, ali da ne mogu prihvatiti zakonsku zateznu kamatu i do tada nastale troškove punomoćnika tužilaca; da je to isto potvrđeno i u podnesku tužene, RS za Ministarstvo ... RS upućenom Pravobranilaštvu Republike Srpske Banjaluka od 11.04.2013. godine; da iz nalaza i mišljenja vještaka arhitekta

Radenka Vukovića od 15.06.2015. godine takođe proizilazi, da je proveden postupak javnih nabavki, da su tužioci bili najbolji ponuđači, da su izveli radove u skladu sa ponudom, da je izvedene radove potvrdio nadzorni organ investitora, RS za Ministarstvo ... RS, potpisivanjem građevinskog dnevnika i da je tužena, RS za Ministarstvo ... RS prihvatila okončane situacije, koje glase na iznose iz tužbenog zahtjeva.

Temeljem ovakvog činjeničnog utvrđenja prvostepeni sud je zaključio, da zahtjev tužilaca nije osnovan, pa je stoga sudio tako, što je donio odluku kao u izreci prvostepene presude.

Iz razloga odluke prvostepenog suda proizilazi, da kod prednjeg stanja stvari, na osnovanost zahtjeva tužilaca, ne bi bila od uticaja činjenica, što između tužilaca i Republike Srpska za Ministarstvo ... RS nije zaključen pismeni ugovor u smislu Zakona o javnim nabavkama BiH.

Kako je tužena, RS za Ministarstvo ... RS, u provedenom postupku javnih nabavki prihvatila ponude tužilaca kao najbolje, te potpisala okončane situacije, iskazane po završenim radovima, prvostepeni sud je zaključio, da je između tužilaca i tužene, RS za Ministarstvo ... RS zaključen ugovor o djelu, u smislu odredaba člana 600. Zakona o obligacionim odnosima i da je osnov potraživanja tužilaca ispunjenje ugovora u smislu odredaba člana 262. Zakona o obligacionim odnosima.

No, nalazeći da je osnovan prigovor zastarjelosti predmetnog potraživanja, u smislu odredaba člana 374. Zakona o obligacionim odnosima, prvostepeni sud je zaključio, da je zahtjev tužilaca neosnovan.

Pri tome prvostepeni sud ima u vidu, da su tužioci mogli postaviti zahtjev za isplatu naknade na ime izvedenih radova, nakon što je tužena, RS za Ministarstvo ... RS sačinila zapisnik o pregledu dokumentacije, 16.05.2006. godine. Kako su tužioci, tužbu za ispunjenje ugovora podnijeli 21.07.2010. godine, tj. po proteku roka od 3. godine od dana kada su mogli zahtijevati naknadu, prvostepeni sud je našao, da je osnovan prigovor zastarjelosti predmetnog potraživanja u smislu odredaba člana 374. Zakona o obligacionim odnosima.

Drugostepeni sud je prihvatio činjenična utvrđenja prvostepenog suda, ali ne i zaključak tog suda, da je osnovan prigovor zastarjelosti potraživanja i da iz tih razloga zahtjev tužilaca nije osnovan, pa je stoga preinačio odluku prvostepenog suda i sudio kao u izreci drugostepene presude.

Iz razloga odluke drugostepenog suda proizilazi, da je pravilan zaključak prvostepenog suda da je između tužilaca i tužene, RS za Ministarstvo ... RS, zaključen ugovor o djelu u smislu odredaba člana 600. Zakona o obligacionim odnosima, te da je osnov potraživanja ispunjenje ugovora u smislu odredaba člana 262. Zakona o obligacionim odnosima.

Nalazeći da nije osnovan prigovor zastarjelosti potraživanja, drugostepeni sud je zaključio, da se podnescima od, 03.02.2011.godine, 26.07.2011. godine i 11.04.2013. godine, tužena, RS za Ministarstvo ... RS odrekla zastarjelosti potraživanja, u smislu odredaba člana 366 Zakona o obligacionim odnosima.

Pri tome drugostepeni sud ima u vidu, da je tim podnescima, tužena, RS za Ministarstvo ... RS priznala potraživanje tužilaca u iznosu od 198.573,54 KM, koje je već bilo zastarjelo, u smislu odredaba člana 374 Zakona o obligacionim odnosima, u vrijeme podnošenja tužbe, 21.07.2010. godine, kod činjenice, da su tužioci mogli podnijeti zahtjev za naknadu na ime izvršenih radova u toku 2005. godine, kada su radovi završeni

i tužena, RS za Ministarstvo ... RS iste prihvatila, potpisivanjem građevinskog dnevnika i okončanih situacija.

Kako su po ocjeni drugostepenog suda, tužioci izvršili svoje ugovorene obaveze, a tužena, RS za Ministarstvo ... RS nije izvršila svoju ugovorenu obavezu, tako što tužiocima nije isplatila naknadu za izvedene radove u ugovorenim iznosima koji se traže zahtjevom iz tužbe, drugostepeni sud je zaključio, da je zahtjev tužilaca osnovan u smislu odredaba člana 600 u vezi sa članom 262 Zakona o obligacionim odnosima.

Odluka drugostepenog suda je pravilna, sem u dijelu kojim je odlučeno o zakonskoj zateznoj kamati.

Kod činjenica, da je tužena, RS za Ministarstvo ... RS, nakon provedenog postupka javnih nabavki prihvatila ponude tužilaca, u smislu najboljih ponuđača do 50.000,00 KM, da je po završetku radova potpisala okončane situacije koje su tužioci ispostavili u junu i julu 2005. godine na iznose iz prihvaćene ponude, te da tužena, RS za Ministarstvo ... RS nije platila izvedene radove, pravilan je zaključak nižestepeni sudova, da je osnovom predmetnog potraživanja ispunjenje ugovora u smislu odredaba člana 262. Zakona o obligacionim odnosima ("Službeni list SFRJ", br. 29/78, 39/85, 45/89, 57/89, "Službeni glasnik Republike Srpske", br. 17./93, 3/96 i 74/04 - u daljem tekstu: ZOO).

Na ovakav zaključak ne utiče činjenica, da tužioci i tužena, RS za Ministarstvo ... RS nisu zaključili pismeni ugovor u smislu Zakona o javnim nabavkama BiH. Naime, pravilno nalaze nižestepeni sudovi, da kako je tužena, RS za Ministarstvo ... RS, prihvatila ponude tužilaca i po završetku radova potpisala okončane situacije, da je između tužilaca i tužene, RS za Ministarstvo ... RS, faktički zaključen ugovor o djelu, u smislu odredaba člana 600. ZOO.

Obzirom da nje sporno, da tužena, RS za Ministarstvo ... RS nije ispunila svoju ugovorenu obavezu, jer tužiocima nije isplatila ugovorenu naknadu za izvedene radove, pravilan je zaključak drugostepenog suda, da je zahtjev tužilaca, kojim traže naknadu za izvedene radove, osnovan u smislu odredaba člana 262 ZOO.

Ovo tim prije, što iz zapisnika o pregledu investiciono-tehničke i finansijske dokumentacije od 16.05.2006. godine, koji je sačinila tužena, RS za Ministarstvo ... RS proizilazi, da su tužioci izvršili radove u 2005. godini u ukupnoj vrijednosti od 198.573,54 KM i da iste treba platiti.

Prihvatajući da je zahtjev tužilaca osnovan, jasno je da ovaj sud u svemu prihvata i razloge drugostepenog suda u pogledu prigovora zastarjelosti potraživanja, u smislu odredaba člana 374., a u vezi sa članom 366. ZOO.

Naime, kako iz stanja spisa jasno proizilazi, da su tužioci završili radove u drugoj polovini 2005. godine, kada je te radove prihvatila i tužena, RS za Ministarstvo ... RS, potpisivanjem građevinskog dnevnika i okončanih situacija, nameće se zaključak, da su tužioci već tad, mogli zahtjevati naknadu na ime izvršenih radova.

Kod činjenice, da su tužioci tužbu podnijeli 21.07.2010. godine, tj. po proteku roka od tri godine od dana kada su mogli zahtjevati naknadu, ima se uzeti, da je u vrijeme

podnošenja tužbe, njihovo potraživanje bilo zastarjelo, u smislu odredaba člana 374 ZOO.

Kako je podnescima od, 13.09.2010 godine, 26.07.2011. godine i 11.04.2013. godine, tužena, RS za Ministarstvo ... RS priznala da duguje tužiocima 198.573,54 KM na ime izvršenih radova, ali da ne priznaje kamate, pravilan je zaključak drugostepenog suda, da se tim priznanjem, tužena, RS za Ministarstvo ... RS odrekla zastarjelosti glavnog potraživanja u smislu odredaba člana 366. ZOO, zbog čega se prigovor zastarjelosti predmetnog potraživanja ukazuje neosnovanim u odnosu na glavno potraživanje tužilaca.

Kod činjenice, da je tužena, RS za Ministarstvo ... RS izričito izjavila, da ne priznaje kamate dospjele na glavno potraživanje, ima se uzeti, da u pogledu kamata nije došlo do odricanja zastarjelosti potraživanja.

Obzirom, da odricanjem od zastarjelosti potraživanja, u smislu odredaba člana 366 ZOO, zastarjelost potraživanja počinje ponovo da teče i svom cijelokupnom trajanju, to tužiocima pripada pravo na kamatu, u smislu odredaba člana 277 ZOO, od dana kada je tužena, RS za Ministarstvo ... RS priznala zastarjelo glavno potraživanje u iznosu od 198.573,54 KM.

Kako je tužena, RS za Ministarstvo ... RS, prvi put, 13.09.2010. godine izjavila da priznaje glavno potraživanje tužioca u iznosu od 198.573,54 KM, na način kako to proizilazi iz tog podneska, ima se uzeti, da tužiocima od tada pripada pravo na zakonsku zateznu kamatu.

Mada se revizijom tužene, RS za Ministarstvo ... RS ističe, da nije bila upoznata sa obimom, kvalitetom i načinom izvedenih radova, da drugostepeni sud pogrešno tumači njeno priznanje potraživanja, da nikada nije izvršen tehnički prijem radova i da iz tih razloga osporava visinu potraživanja tužilaca, te da nije potpisala građevinski dnevnik i okončane situacije, ovaj sud nalazi, da se takvim revizionim prigovorima ne utiče na drugačiji zaključak suda.

Ovo stoga, što iz svih provedenih dokaza, u smislu odredaba člana 8. Zakona o parničnom postupku ("Sl. glasnik RS", br. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13 - u daljem tekstu ZPP) jasno proizilazi, da je drugostepeni sud pravilnom primjenom materijalnog prava na potpuno i pravilno utvrđeno činjenično stanje, donio zakonitu odluku.

Slijedom datih razloga, valjalo je primjenom člana 250 stav 1 ZPP preinačiti odluku drugostepenog suda u dijelu kojim je odlučeno o zakonskoj zateznoj kamati i suditi kao u stavu 1. izreke ove presude, a primjenom člana 248 ZPP, u preostalom dijelu odbiti reviziju i suditi kao u stavu drugom izreke ove presude.

Predsjednik vijeća
Darko Osmić